

Vážení a milí přátelé, zástupci rodiny Dědinovy a představitelé města Nymburka !

Jsem nesmírně rád, že vás mohu přivítat jménem občanského sdružení Dědina Tatobity na dnešním vzpomínkovém odpoledni k poctě malíře Mistra Jana Dědiny, rodáka ze Strak u Nymburka a čestného občana podkozákovské obce Tatobity. Minulý týden 11. ledna jsme v kostele svatého Vavřince v Tatobitech při mši svaté vzpomněli 145 let jeho narození a 60 let uplynulých od jeho úmrtí. Při odchodu ze mše se mi vybavil mrazivý lednový den před šedesáti lety, kdy jsme v Tatobitech vyprovázeli na poslední cestě malíře Jana Dědinu a nedaleko za obec jsme doprovodili smuteční vůz na jeho další cestu k rodinnému hrobu v Nymburce. Dodnes mám před sebou obraz velkého shromáždění místních občanů, kteří se přišli rozloučit s váženým občanem, sousedem, milým a poctivým člověkem. Měl jsem to štěstí, že jsem ve svém dětství často pobýval v ateliéru Jana Dědiny a s kamarády si často proměňoval jeho kouzelnou zahradu do nejrůznějších dobrodružných kulis našich her. Nedávno jsem si přečetl článek místostarosty města Nymburka pana Dr. Pavla Fojtíka k malířovu výročí, umístěného na webu „místní kultura“ pod názvem Zapomenutý malíř. Článek i jeho autor nás potěšil. Samozřejmě méně již stálé zapomínání na umělce a člověka Jana Dědinu.

Nebudu tajit, že nás tato skutečnost u malíře Dědinova významu samozřejmě velice mrzí. Nicméně umělecký svět se v době pro našeho malíře nejúspěšnější vydal cestou hledání nových ismů a našel si také nové a uctívané hledače. Jak mnozí jistě dobře víte, snažíme se již několik let o prolomení zavedených pohledů. Proto bych velmi rád připomněl dobu pokusů o zvrácení tohoto nepříjemného a určitě nespravedlivého stavu. První vlašťovkou byla Dědinova výstava k 100. výročí narození v r. 1970 v Polabském muzeu v Poděbradech. O několik let později se zaníceně připojilo muzeum v Nymburce a další muzeum Českého ráje v Turnově. Později se Dědinovo dílo objevilo mezi dalšími na velké výstavě v Praze konané pod názvem Čeští Pařížané. Opětně pak v městské knihovně v Praze na výstavě Bytosti odjinud.

Za pomoc renesanci jména Jana Dědiny považuji v regionu Český ráj založení občanského sdružení Dědina v Tatobitech v roce 2003. Díky vstřícnosti rodiny a iniciativě členů občanského sdružení i občanů, včetně pomoci obecního úřadu, byla úspěšně zachráněna za pět minut dvanáct malířova zahrada, která podnes nese stejné jméno. Byl zde vytvořen památník a instalovány důležité informace o umělci. Zahrada opět žije řadou akcí, které jsme za ta léta stvořili. Zde také je začátek Stezky Jana Dědiny, která byla zbudována ze sociálního fondu EU a také rozpočtu ČR. V zahradě také každoročně připomínáme jeho oblíbenou postavu Mistra Jana Husa, kterého Jan Dědina několikrát úspěšně umělecky ztvárnil a významně propagoval v Paříži. Tuto skutečnost si můžeme ověřit i dnes při následné návštěvě Husova sboru v Nymburce kde je jeden z obrazů umístěn. Mistr Jan Hus, jehož výročí 600 let od tragické smrti si letos připomínáme, byl Janu Dědinovi blízký právě svým usilováním o pravdu a čistotu. Tím si byli oba Janové velmi blízcí. Toto Jan Dědina vyznával i ve svém výtvarném pohledu a tvorbě. V propagaci umělce bych mohl jmenovat i další naše realizované programy literární, filmové, tiskové i společenské. Důležité jsou i naše kontakty mezi nymburským působištěm a naší obcí. Při odhalování pamětní desky J. Dědiny na památnou výstavu v Turnově byl např. přítomen i pan ing. Jiří Černý, vedoucí odboru kultury

v Nymburce. Také díky ing. Janě Čablíkové, vnučce malířově, můžeme pořádát taková setkání jako je to dnešní. Zapomenout nesmím na přátelský pěvecký sbor Hlahol, který již několikrát nám obětavě vyšel vstříc. Děkuji také vedení místního Husova sboru za umožnění prohlídky.

Vážení přátelé,

chtěl jsem tímto svým krátkým projevem připomenout vážnost jakou památce malíře Jana Dědiny přikládáme. Očekáváme, že tyto drobné pokusy zboří mýtus o zapomenutém malíři, který vždy pěstoval víru v Boha i člověka a také se o ní nejvíce snažil dílem i životem.

Čteme-li jakékoliv vzpomínky umělců a přátel z uměleckého dění v Paříži, bezesporu najdeme důkazy o jeho pomoci v časech nouze. Doporučuji k tomuto deníku a vzpomínky sochaře Josefa Mařatky o době jeho francouzských začátků i vyprávění malířovy vnučky pani Aleny Strasmajerové z několika besed v Tatobitech. Všem, kteří se snaží nám pomoci i nepatrnou snahou, patří náš srdečný dík.

Jsem rád, že se tu dnes sešli ti, kteří jméno Jana Dědiny, jméno umělce a člověka připomínají a posílají znovu do života. Věřím, že se nám to podaří a naplníme tak částečně i jeho odkaz i čest jeho památky. Děkuji vám.

Petr Pešek, Nymburk :hrob J. Dědiny, 17. ledna 2015 ve 14 hodin
Pietní vzpomínka 145 od narození a 60 let od úmrtí Mistra Jana Dědiny